

Ulkosuomalaisstrategia

Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoiteasiakirja

Opetus- ja kulttuuriministeriön vastuualueelle kuuluvat erityisesti ulkosuomalaisten koulutus- ja kulttuuripalvelut sekä ulkosuomalaisten lasten ja nuorten kysymykset.

Edellisessä ulkosuomalaisstrategiassa vuodelta 2017 korostuivat Suomen ulkomaankouluja ja Suomi-kouluja koskevat aloitteet, joita on kirjattu myös vuoden 2021 Ulkosuomalaisparlamentin päätöslauseelmiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteissa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon Ulkosuomalaisparlamentin päätöslauseelmiin liittyviä ehdotuksia. Vuoden 2021 aikana järjestetyissä ulkosuomalaisten kuulemisissa korostuivat osallistumiseen ja erilaisten verkko- ja viestintämahdollisuuksien hyödyntämiseen liittyvät aloitteet sekä monenlaiset ulkosuomalaisten tiedontarpeet.

Ulkosuomalaisten verkostoja olisi myös mahdollista hyödyntää nykyistä laajemmin esimerkiksi Suomen maakuvaan liittyvässä viestinnässä.

Millaisia toimia tarpeisiin vastaaminen vaatii?

Valmistelun yhteydessä on havaittu, että monenlaisia myös ulkosuomalaisille saavutettavia palveluita on olemassa, mutta tietoa niistä on vaikea saavuttaa Suomen rajojen ulkopuolella. Näihin tiedotustarpeisiin vastaaminen olisi tehokkainta yhteistyössä Suomi-Seuran ja muiden ministeriöiden, erityisesti ulkoministeriön ja sen lähetystöverkoston kanssa.

Maailmanlaajuinen COVID 19 –pandemia on muuttanut tapaa, jolla näemme tieto- ja viestintätekniikan merkityksen ja hyödyn. Myös tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät taidot ja valmiudet ovat kehittyneet huomattavasti viimeisen runsaan vuoden aikana. Tämä avaa kokonaan uusia näkymiä ulkosuomalaistyössä.

Suomi-koulujen toiminnan kehittäminen edellyttää sekä analyysiä nykytilasta että suunnitelmaa tulevaisuutta varten. Erityisesti on syytä kartoittaa niitä mahdollisuuksia, joita tieto- ja viestintätekniikan laajempi hyödyntäminen voi luoda.

Millaisia strategisia tavoitteita ja toimia voimme asettaa seuraavalle viidelle vuodelle?

Tavoite 1

Ulkosuomalaisten suomalaisen identiteetin säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi Suomi-koulut laativat oman toimintansa kehittämisstrategian huomioiden ulkosuomalaisstrategian kattoteemat ja samalla kartoitetaan tieto- ja viestintäteknologian laajempaa hyödyntämistä niiden toiminnassa ulkosuomalaisten kieli- ja kulttuuriosaamisen turvaamiseksi sekä kielikasvatuksen lisäämiseksi.

Tavoite 2

Jatketaan Suomi-koulujen ja Suomen ulkomaankoulujen opetustoimen henkilöstön kehittämistä valtion talousarvion määrittelemissä puitteissa. Tässä työssä pyritään hyödyntämään kehittyvän tietotekniikan mahdollisuudet Suomi-koulujen ja Suomen ulkomaankoulujen hallinnollisen ja pedagogisen osaamisen tukemisessa.

Tavoite 3

Selvitetään mahdollisuuksia avata vapaan sivistystyön ja avointen yliopistojen Suomessa järjestettäviä kursseja ulkosuomalaisille.

Tavoite 4

Lisätään ulkosuomalaisten tietoisuutta sellaisista koulutus- ja kulttuuripalveluista, joita on mahdollista saavuttaa verkon välityksellä ja Suomen rajojen ulkopuolelta.

Selvitetään mahdollisuuksia tiedottaa yhdessä esimerkiksi ulkoministeriön, sen lähetystöverkoston ja Suomi-Seuran kanssa ulkosuomalaisille erilaisista verkon kulttuuri- ja koulutuspalveluista. Hyödynnetään tiedottamisessa olemassa olevia verkkopalveluita ja kehitetään niiden sisältöä tarvittaessa vastaamaan nykyistä paremmin myös ulkosuomalaisten tarpeisiin. (Opintopolku.fi, Etälukio [<https://opintopolku.fi/wp/lukio-2/opiskelu-etalukiossa>], Kansalliskirjasto, Kansallisarkisto, Finna.fi, museoiden kokoelmat, Kansallisoppera ja –baletti jne.)

Tavoite 5

Suomen ulkomaanedustustoissa toimivat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen Team Finland Knowledge-erityisasiantuntijat tukevat ulkosuomalaisten tutkijoiden verkostoitumista asemamaissaan/-alueillaan.